Пам'ятайте про Україну!

# СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 66. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 24, 1978 No. 66. VOL. LXXXV.

## Комісія Статусу Жінки відбуває наради в Ню Йорку

Ню Йорк (Олена С. Процюк) — Комісія Статусу Жінки є однією із ділових комісій, що входить у склад Економічної і Соціяльної Ради (ЕКОСОК) Об'єднаних Націй. Комісія збирається що два роки. Цього року вона радить у Ню Йорку у днях від 20-го березня до 4-го квітня. Через два роки вона повинна збиратися у Женеві. Пишемо „повинна" тому, бо видається, що ця комісія буде розв'язана, а її справи будуть передані до різних під-комісій самого ЕКОСОК'у. Причиною розв'язання Комісії є, згідно з інформацією, фінансові труднощі, викликані видатками Комісії на спроваджування делегатів на різні наради. Коли справи Комісії будуть передані до Економічної і Соціяльної Ради, тоді держави, через свої постійні місії при ОН, полагоджуватимуть усі справи. Це, на думку Об'єднаних Націй, зменшить кошти та вони будуть платити тільки „експертам", яких в разі потреби покличуть.

Для жіноцтва така розв'язка проблеми є просто трагічна та є великою загрозою.

Щоб краще зрозуміти вагу праці Комісії Статусу Жінки, подаємо коротенько шлях пророблений роботи.

Комісія постала у червні 1946 р. До 1962 року її першим завданням було зібрати матеріяли і статистичні дані, а відтак стимулювати економічний розвиток жінки 1960-1970 рр. Це була декада непоглеглої дослідної праці у цьому напрямі. Характерним для цієї декади була майже цілковита відсутність зрозуміння для людського жіночого елементу. У 1972 році держави східнього бльоку піддали думку, щоб працювати над поправою долі жіноцтва разом із жінками. Цю думку підхопили Америка і держави західного світу, а відтак і народи 3-го світу. Мексиканська Конференція Об'єднаних Націй у 1975 р. і Трибуна змобілізували жіноцтво світу та зрушили його з апатії.

Складено плян дії на наступних 10 років, і жіноцтво світу, разом із рештою громади, вирушило на роботу. Немає сьогодні хіба ні одного кутка світу, де не було б відомо про Декаду Жінки і де не проходила б праця у більшій чи меншій мірі.

Можна б вважати, що завдання виконано, але маси жіноцтва ще і далі потребують підтримки для їхніх специфічних інтересів, потребують заохоти, спеціяльної уваги та речників і, що дуже важливе, жінок-експертів. Ці експерти повинні виходити із місцевого населення, перейти вишкіл та повернутися і працювати у власній країні. Вишкіл на широку скалю провадять Об'єднані Нації разом із спеціялізованими агенціями. Жіночі і громадські міжнародні не-урядові організації (НГО), які співпрацюють з ОН, є тим звеном, що лучить ОН безпосередньо із населенням краю, у яких ці НГО діють через місцеві організації. Комісія Статусу Жінки — це „Жіночі Об'єднані Нації". Вона має повагу серед жіноцтва та на її форумі, вони, через урядові делегації своїх країн і НГО, виносять свої домагання. Коли ж Комісія Статусу Жінки буде розв'язана, то участь у нарадах різних „під-комітетів" ЕКОСОКУ будуть брати представники державних місій при ОН. Це бюрократичний персонал, який отримав дипломатичні пости не все по заслугам, але дуже часто завдяки різним знайомствам або і у винагороду за поперття урядових чинників, допомогу у виборах країни і т. д. На додаток, серед членів дипломатичних місій до ОН є дуже мало жінок. Навіть наші „старші брати", дарма, що запевняють про прогрес жінок, навряд, чи мають жінок у своїй много-

(Закінчення на ст. 6-ій)

## Новий Відділ ООЛ в Чікаго

Чікаго. (Н. Н.) — В неділю, 19 березня 1978 р., тут в залі Дому СУМА відбулися Основуючі Збори Відділу Організації Оборони Лемківщини. На збори прибули колишні жителі Лемківщини, які заслухали доповіді голови Головної Управи Миколи Грицков'яна та після виміни думок обрано Управу Відділу в складі: Скородинський М. — голова, Чурма Т. — заступник голови, Білий П. — секретар, інж. Бискош Іван — касир, інж. Голяш Степан, Тхорик Іван, Гаргей Анна і Зельвах Евгенія — члени. Контрольну комісію вибрано в складі: Хома Петро, Перун Ярослав і Бискош Михайло.

Загальні Збори членів ООЛ в Чікаго рішили посилити працю в обороні Лемківщини, яку польський окупант нищить під кожним оглядом.

В суботу, 18 березня 1978 р., заходами 8-го Відділу ООЧСУ та Відділу Т-ва кол. вояків УПА відбулась доповідь мгра К. Мицьо про насильне виселення Лемківщини та бої УПА.

## СССР вже також має „космічну таксівку"

Вашінгтон. — У найновішому виданні журналу „Авіейшен Вік енд Спейс Текнолоджі" Крейг Коволт, спеціяліст в ділянці дослідів космосу, твердить, що Совєтський Союз вже розбудував і випробував „космічну таксівку", подібну до американського космічного корабля „Ентерпрайс", який має за завдання перевозити астронавтів зі Землі до космічних станцій-лябораторій і повертатися на Землю. „Космічну таксівку", на відміну від дотеперішніх космічних кораблів, можна буде вживати кільканадцять разів, бо вона вилітатиме в космос як ракета, але осідатиме на Землю як звичайний літак.

Досі американські науковці вважали, що Совєтський Союз не розбудовує своєї версії „космічної таксівки" і навіть після появи статті в згаданому журналі працівники Крайового Аеронавтичного і Космічного Управління (НАСА) відмовляються підтвердити можливість, що СССР вже має таку „таксівку". Вони покликуються на факт, що протягом переговорів між Вашінгтоном і Москвою щодо можливих спільних полетів у 1980-их роках совєтські чинники нічого не згадували про свою власну „космічну таксівку", а погоджувалися, що полети мали б відбуватися на американських „Ентерпрайзах", яких вже випробовано з великим успіхом кілька разів.

Однак деякі американські науковці вказують, що Совєтський Союз за всяку ціну бажав би мати свою „космічну таксівку" і то не тільки тому, щоб вести самостійні досліди космосу, але також задля пропагандивних цілей, щоб перед світом доказати, що СССР не опинився позаду ЗСА в ділянці міжпланетарних полетів.

## ІЗРАЇЛЬ ПРИПИНИВ БОЙОВУ АКЦІЮ В ЛИВАНІ, КАРТЕР І БЕҐІН НЕ УЗГІДНИЛИ ПОГЛЯДІВ



Перед прийняттям у Білому Домі: президент Джіммі Картер і прем'єр Менахем Беґін зі своїми дружинами.

Єрусалим/Вашінгтон. — Ізраїльський міністер оборони Езер Вайцман у вівторок, 21-го березня увечері, видав формальний наказ щодо припинення бойових акцій на терені південного Ливану, куди ізраїльські військові частини ввійшли тиждень раніше у відплату за терористичний напад палестинських партизанів біля ізраїльського міста Тель Авів. Доручення припинити бойові акції наступило після того, як ізраїльські війська зайняли 15-милеву „зону безпеки" в Ливані, тобто до ріки Літані, щоб запевнити, що південна частина тієї арабської країни більш не буде базою, з якої палестинські партизани могли б продовжувати свої напади на ізраїльську територію.

Речники Палестинської Визвольної Організації (ПВО) заявили, що наказ ген. Вайцмана „невистачальний", вимагаючи негайного відтягнення ізраїльських з'єднань з Ливану „без жадних передумов" і зазначуючи, що продовжуватимуть боротися, аж поки ізраїльтяни не відступлять. Проте, коментатори сумніваються чи ПВО зможе успішно протиставитися ізраїльським військам, бо протягом минулого тижня палестинські партизани потерпіли велику поразку.

Того самого дня представник Об'єднаних Націй в Ізраїлі повідомив, що до південного Ливану прибуде батальйон іранських вояків як „символічний авангард" тих військових частин ОН, які, згідно з резолюцією Ради Безпеки, мали б бути „силою миру" в південному Ливані, тобто заступити ізраїльські частини. Як відомо, ОН вирішили післати 4,000 вояків нейтральних країн до тієї арабської держави, але виглядає, що навіть якщо б Ізраїль погодився відтягнути свої війська, то всі військові частини ОН зайняли б свої позиції щойно десь за місяць. Крім іранців, ця „сила миру" має також включати норвезькі, непальські та французькі з'єднання, а також можуть бути вислані австрійські та шведські вояки.

У вівторок, 21-го березня, президент Джіммі Картер та ізраїльський прем'єр Менахем Беґін відбули наради в справі ситуації на Близькому Сході і зразу під час привітальних церемоній в городі Білого Дому стало ясно, що існують поважні розбіжності між поглядами Вашінгтону та Єрусалиму.

Президент Картер підкреслив, що ЗСА додержаться своїх зобов'язань щодо безпеки Ізраїля, але зазначив, що базою для ізраїльсько-арабського замирення повинна бути Резолюція ч. 242 Об'єднаних Націй, яка зазначує, що всі країни на тому обширі, включно з Ізраїлем, повинні мати „безпечні кордони", як також закликає Ізраїль звільнити окуповані арабські землі на західньому березі ріки Йордан і біля міста Гази.

Прем'єр Беґін, який твердить, що Ізраїль не зобов'язаний звільняти названих територій, бо вони є „історичними землями" жидівського народу, наголошував питання терористичних нападів членів ПВО з баз у Ливані, як також підкреслив, що його уряд готовий признати палестинцям „автономію", але ніколи не погодиться на створення „палестинської батьківщини" над Йорданом та біля Гази.

Інтенсивні дводенні наради закінчено в середу, 22-го березня, але виходить, що президент Картер і прем'єрміністер Беґін не дійшли до якогось узгіднення поглядів щодо замирення на Близькому Сході. Офіційного комунікату про розмови і їх вислід ще не устійнено, але розбіжність поглядів у цих справах була наявна в їхніх коротких заявах в залі Білого Дому після закінчення розмов. Розбіжність думок в цих розмовах ствердив також д-р Збігнев Бжезінські, дорадник президента Картера в справах крайової безпеки, а один з членів ізраїльської делегації, у відповідь на заяву Джоді Повела, пресового секретаря Білого Дому, про можливість спільного комунікату з цих нарад, коротко додав, що „ми матимемо спільну заяву, як пощастить знайти слова, якими можна б рівночасно висловити два погляди".

## Перервано переговори щодо припинення атомових випробувань

Женева. — ЗСА, Совєтський Союз і Британія у вівторок, 21-го березня, поінформували конференцію щодо загального роззброєння, в якій беруть участь делегації 30-ох держав, що ці три згадані країни вирішили перервати на один місяць свої переговори щодо договору в справі заборони всіх атомових випробувань-вибухів, бо дійшли до „дуже критичної стадії переговорів" і тому потребують більше часу для виготовлення ряду пропозицій та альтернатив.

Пол Варнкі, директор Аґенції для контролі зброї і справ роззброєння, який очолює американську делегацію на ці переговори, заявив, що власне з уваги на те, що дійшло до „критичної стадії", три згадані держави минулого тижня видали „досить обережний звіт", в якому сказано, що „зроблено значний прогрес", але ще залишилося до полагодження „кілька важливих пунктів". Варнкі сказав представникам 30-ох держав, що ЗСА, СССР і Британія зумисно не хочуть подавати подробиць про перебіг нарад, бо це може пошкодити дальшим переговорам.

Як відомо, президент Джіммі Картер вже кількакратно виступав із закликом до припинення всіх нуклеарних випробувань-вибухів, але Совєтський Союз зазначує, що хоче далі переводити такі випробування для мирних, а не військових цілей. Коментатори вказують, що американським чинникам було б дуже тяжко відрізнити котрі совєтські випробування є для мирних, а котрі для військових цілей.

## Президент Франції обмірковує можливість змін в уряді

Париж, Франція. — Після виграних виборів, урядові партії у Франції, а головно президент Валери Жіскар д'Естен, обмірковують тепер можливості змін в новому кабінеті, включно з евентуальною заміною дотеперішнього прем'єр-міністра Реймонда Барре.

Тим часом, ніби об'єднані, але посварені після виборів ліві політичні партії, ведуть між собою і на стрінках преси голосну дискусію про їхню поразку і заповідають політичні зміни в травні, після того, як лідери лівих партій відбудуть свою нараду. Прем'єр Барре зустрівся з президентом Жіскаром у вівторок, 21-го березня ц.р., щоб продискутувати з ним успішні вибори і перемогу проурядових партій, які здобули приблизно 200 місць у парляменті на усіх 491. Покищо президент Жіскар не назвав нового кандидата на прем'єра, але в політичних кругах говориться, що Барре буде заміненний вже на самому початку урядування з огляду на вимогу інших політичних партій, які твердять, що теперішній прем'єр не має політичного досвіду, помимо того, що він є видатний французький економіст, який у винятково тяжкий для Франції час двигнув французьку економіку із застою, зменшив безробіття й інфляцію, вирівняв платничий балянс тощо. Не зважаючи на його заслуги, в Парижі настирливо поширюються чутки, що Барре буде замінений якоюсь більш видною політичною фігурою, правдоподібно з деголівської партії. Переговори із соціялістичними поміркованими партіями не розпічнуться раніше як в травні, бо Жіскар хоче також вичекати на зустріч лідерів соціялістичних партій і їхнє рішення. Велика Соціялістична партія Франсуа Міттеранда вже почала обвинувачувати французьку Комуністичну партію, що вона розбила соціялістичний табір і тим самим спричинилась до прогри лівого альянсу. У писаному комунікаті соціялісти обвинувачують лідера Комуністичної партії Жоржа Марше, що він „допоміг правим" виграти вибори. Комуністи натомість закидають соціялістам Міттеранда „диверсію" і недодержання умови, яка зруйнувала лівий альянс і спричинилась до прогри.

## Совєти підготовляють нову льокальну війну в Африці

Салсбері, Родезія. — Говард Такер, АВС кореспондент в Африці, спричаючись на південно-африканські і родезійські джерела інформує, що совєти правдоподібно підготовляють нову льокальну війну в Африці, тим разом в Мозамбіку, де вони нагромаджують велику силу зброї і військового матеріялу, включно з новочасними літаками „МІГ-21". Такер твердить, що до столиці Мазамбіку Мапуто прибули недавно нові транспорти совєтської зброї і бомбовиків з кубинськими пілотами включно, а також кубинські артилерійські частини, які стаціонують тепер в місцевості Беіра, де совєтські і кубинські спеціялісти розпочали будову найбільшого летовища в Африці, для приземлення військових бомбовиків. Такер твердить, що ці інформації він одержав від військової розвідки родезійської і південно-африканської армії. Транспорти зброї, каже Такер, далі надходять і тому треба сподіватися нового запального пункту в Африці.

## У Родезії формально заприсяжено тимчасовий уряд

Солсбері. — Три помірковані лідери чорної більшости в Родезії у вівторок, 21-го березня, зложили формальні заприсяження як члени Екзекутивної Ради тимчасового уряду цієї африканської країни, який має довести до перебрання влади чорною більшістю в кінці цього року. Присягу зложили єпископ Абель Музорева, пастор Ндабанінгі Сітголе та племінний ватажок Джеремая Чірау. Четвертим членом Екзекутивної Ради має бути прем'єр Іан Смит, теперішній голова білого меншинного уряду Родезії.

Хоча радикально-революційний Патріотичний Фронт, що його провідниками є Джошуа Нкомо і Роберт Мугаве, не визнають легальности цього тимчасового уряду, твердячи, що порозуміння між поміркованими фракціями чорних та прем'єром Іаном Смитом — це фактичне продовження домінації білої меншости, до якої прилучилися „чорні зрадники", то речники поміркованих чорних кіл вітали заприсяження згаданих трьох лідерів як фактичний кінець панування білих.

Чотиричленна Екзекутивна Рада сповнятиме обов'язки прем'єра і президента країни, а незабаром має бути сформована Рада Міністрів, в якій кожний міністерський пост має бути обсаджений одним білим і одним чорним, які матимуть однакові повновласті.

За 6 або 8 місяців в Родезії мають відбутися загальні вибори, в яких всі громадяни тієї країни, не зважаючи на расову приналежність, матимуть однакове право голосувати. Це будуть перші дійсно загальні вибори за 89 років існування тієї країни, тобто від часу поселення білих колоністів з Британії. У Родезії тепер живе 6.7 мільйона чорних і 268,000 білих.

Радикальний Патріотичний Фронт заповів, що далі вестиме збройну боротьбу проти уряду, не зважаючи на те, що в нім тепер є „чорні зрадники".

## Атомова рівновага в Европі зміняється — каже ген. Гейґ

Вашінгтон. — Ройтер інформує, що згідно з опінією ген. Александра М. Гейґа, головного командувача військами Північно-Атлантійського Оборонного Союзу, атомова рівновага драстично зміняється в Европі, а совєтське розміщування атомової зброї в Центральній і Східній Европі може стати вкороткій великою загрозою для країн НАТО і цілої Західньої Европи. Виступаючи на пресовій конференції у Вашінгтоні, ген. А. Гейґ поновно обстоював думку, що ЗСА повинні забезпечити НАТО невтронною бомбою. Ще недавно, — заявив Гейґ, — головне командування НАТО застановлялося чи не зависоке число (7,000) американської атомової зброї в Европі. Але сьогодні Совєтський Союз вже почав переганяти країни НАТО в атомовій зброї. „Тоді, коли совєти поширюють атомові стрільна навіть на артилерійські частини, — заявив ген. Гейґ, — то війська НАТО ще навіть не застановлялися над такою можливістю".

## РОСІЙСЬКІ ДИСИДЕНТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АРЕШТУ ЛУК'ЯНЕНКА



Левко Лук'яненко

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Шість російських дисидентів склали протестну заяву проти переслідування члена Української Гельсінської групи Левка Лук'яненка та репресій, стосованих у відношені до членів Гельсінських груп в Росії, Україні, Грузії та Прибалтиці.

Поширений у самвидаві протест передаємо у цілості.

„Репресії проти членів Груп сприяння виконанню Гельсінських угод в СРСР продовжуються. Як вже повідомляла Українська група „Гельсінкі", 12 грудня 1977 року в Чернігові арештували члена Української Групи Левка Лук'яненка. Це вже п'ятий з черги заарештований член Української групи „Гельсінки": до того ж Миколу Руденка і Олексу Тихого засудили на неспівмірно жорстокі кари, а Матусевич і Маринович багато місяців знаходиться в ув'язненні без суду. Пригадаймо, що крім членів Української групи, переслідують в СРСР членів інших груп „Гельсінки": А. Гензбурга, Ю. Орлова, А. Щаранського і М. Ланду — з Москви; З. Гамсахурдію, М. Костову, В. Пайлодзе, В. Рцхиладзе — з Грузії; В. Пяткуса і Б. Гаяускаса — з Литви. Під короткотривалим арештом були П. Вінс (Україна) і Г. Гольдштейн (Грузія). А про обшуки, виклики на допити, позбавлення можливости працювати за своєю спеціяльністю — нічого вже й казати.

Ці переслідування без сумніву доказують заплановане владою придушення і знищення створених в СРСР груп „Гельсінкі". Кожний член тих груп живе під постійною загрозою репресій.

Трагічна доля Левка Лук'яненка зокрема викликає тривогу. Лук'яненкові 50 років, з яких 15 років він перебував в тюрмах і таборах.

Після відбуття 15 років ув'язнення, Лук'яненка в 1975 році вислали до Чернігова. Неповних два роки його „вільного" життя під відкритим адміністративним наглядом міліції супроводилися обшуками,

(Закінчення на ст. 5-ій)

## Ген. П. Григоренко закликає до участи в демонстрації



Ген. Петро Григоренко

Ню Йорк. — Ген. Петро Григоренко, який в листопаді м. р. приїхав до Ню Йорку з Москви на лікування та якому тепер совєтські власті відібрали громадянство і тим самим право на поворот, звертається окремим закликом до своїх земляків та інших громадян ЗСА, запрошуючи їх до участи в демонстрації, запланованій на найближчу суботу, 25-го березня, в Ню Йорку. В своєму зверненні ген. П. Григоренко пише:

„Запрошую земляків моїх та інших громадян ЗСА взяти, разом зі мною, участь у демонстрації проти сваволі совєтського уряду, який безпідставно і не мавши на те права, позбавляє людей батьківщини. Демонстрація відбудеться 25-го березня. Збір на площі Гаммершілда в год. 11-ій ранку. Петро Григоренко".

Демонстрацію — як уже інформовано — влаштовують спільно Комітет оборони радянських політичних в'язнів та організація „Фонд Крим" з метою оборони політичних в'язнів в СССР взагалі та зокрема для підтримки ген. Петра Григоренка в його намаганнях добитись в Москві відкритого суду проти рішення совєтського уряду, яким йому відібрано совєтське громадянство. Демонстрація, як сказано, відбудеться цієї суботи, 25-го березня, в год. 11-ій перед полуднем в Ню Йорку на площі Дага Гаммершілда при Першій евеню і 47-ій вулиці.

## Владімір Войнович відмовився від виїзду з СССР на Захід

Москва. — Пресові агенства інформують, що Владімір Войнович, відомий в Совєтському Союзі письменник-сатирик, відмовився від виїзду на Захід, куди його запросили кілька західньоевропейських держав для викладів на університетах. Войнович заявив, що покищо він не може прийняти запрошення, бо останнє потягнення Президії Верховної Ради СССР у відношенні до ген. Петра Григоренка і челіста Мстислава Ростроповича та його дружини Галіни Вішнєвської насторожило в СССР багатьох інтелектуалістів, які раніше мали бажання поїхати на Захід на тимчасову візу. Войнович, відписуючи зацікавленим його особою країнам, підкреслив, що він не може під теперішню пору покидати СССР, бо вважає, що з ним станеться те саме, що сталось з трьома названими особами. Григоренко і Ростропович також хотіли вернутись до СССР, але їм такої змоги не дали.

Уміжчасі видатний совєтський вчений в ділянці медичних наук Юрій Новіков, який втік до Західньої Німеччини минулого літа, обвинуватив співробітників КГБ і високих старшин міліції за систематичне фальшування психіятричних звідомлень, щоб таким способом позбутися дисидентів і запроторювати їх на довгі роки перебування у спеціяльних психіятричних закладах КГБ. Д-р Юрій Новіков, який тепер практикує в місті Гамбургу, назвав ген. Петра Григоренка, як одного з тих, що їх десятками КГБ висилає в ізоляційні центри чи спеціяльні „клініки".

**ЄВОБОДА SVOBODA**
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

## Зміни в Китаї

В останніх місяцях, а особливо після XI з'їзду китайської Комуністичної партії і переорганізування Політбюра на чолі з теперішнім головою Гуа Куо-фенґом, в Китайській Народній Республіці зайшли майже радикальні зміни, до речі, мало обговорювані на Заході, бо вони прийшли не у висліді другої „культурної революції'', а в результаті довгого і солідного плянування численних китайських і закордонних спеціялістів, заангажованих урядом для опрацювання нової програми відбудови Китаю і перетворення його на високо-індустріяльну країну. На думку багатьох знавців, Китай якраз тепер вийшов з революційної атмосфери і почав скеровувати свою економічну політику в напрямі розбудови своєї господарської системи і перетворення Китаю у найближчих 25-ох роках на індустріяльну країну із застосуванням новочасної технології, яку вони сподіваються одержати від західньоевропейських країн, зокрема Західньої Німеччини, з якою уряд червоного Китаю вже довго співпрацює. Газета „Ди Крішчен Саєнс Монітор'' твердить, що на зарядження голови Компартії і прем'єр-міністра Гуа Куо-Фенга на підприємствах, в колгоспах і шкільництві зліквідовано так звані „революційні комітети'', які наглядали за працею робітників і були знаряддям Компартії та підсилювачами „перманентної революції'', звеличником якої був колишній голова китайської Комуністичної партії Мао Тсе-тунг. Революційні комітети будуть тепер заступлені спеціялістами і фаховими керівниками. Також науковцям і „творчій'' інтелігенції Компартія запевняє свободу праці і матеріяльне забезпечення.

Очевидно, тільки час покаже, яким шляхом і в якому напрямі підуть китайські комуністи. Покищо навіть політичні спостерігачі здержуються від всяких прогноз на тему нових напрямних Китайської Народної Республіки, країни диктаторської, де багато справ є захованими перед політиками Заходу, а то й перед власним народом. Можна, однак, цілком певно твердити, що реформи, які тепер проходять в Китаї, в жадному разі не є виявом якогось ліберального курсу в політиці Китаю, чи звороту до пошанування прав людини. Нова китайська конституція, хоч формально запевняє такі права своїх громадян, але на практиці Компартія і уряд таких прав не шанують, як зрештою в усіх інших комуністичних країнах і диктаторських системах. Конституція звертає увагу більше на господарську відбудову країни, а прихильників лібералізму вже заздалегідь попереджається, щоб вони часом не відходили занадто від програми Компартії і законів соцреалізму.

На думку китайського керівництва, головна політична боротьба, яку вела Компартія до смерти Мао, закінчилась і тепер слід переходити до чергової фази — побудови соціялізму в Китаї. Знавці, однак, твердять, що боротьба за владу в КНР буде продовжуватись, бо Компартія ще й досі не зуміла зліквідувати внутрішньої опозиції, яка у деяких провінціях спирається на піддержку широких мас населення. Гуа Куо-фенг, подібно як совєтські верховоди, багато обіцяє китайському народові, навіть піднесення життєвого рівня в найближчому майбутньому. Але, як слушно завважують коментатори, на обіцянках збудовані усі тоталітарні держави. Дотеперішня практика показала, що китайські комуністи борсаються тільки у внутрішніх труднощах, з яких їм трудно вибратись.

## Садат закликає ЗСА стати „партнером" у мирових переговорах

Каїр/Єрусалим. — Під час інтерв'ю з представниками американських газет єгипетський президент Анвар ель-Садат у середу, 8-го березня, закликав уряд ЗСА „стати партнером у мирових переговорах на Близькому Сході, а не тільки посередником". Пояснюючи свій заклик, Садат сказав, що ЗСА повинні вплинути на Ізраїль відносно звільнення окупованих арабських земель і полагодження проблеми палестинських арабів, зокрема тому, що президент Джіммі Картер наголошує справу пошанування прав людини по цілому світі.

Лев Яцкевич

## ҐЛЬОБАЛЬНИЙ ВІДСТУП АМЕРИКИ

В 1945 р. Америка вийшла з війни не тільки переможцем, але найбільшою мілітарною та економічною потугою в світі. Її національна продукція була малощо менша від продукції цілого комуністичного блоку, над яким вона мала перевагу монополем атомової зброї.

І як те все змінилося за 32 роки! Сила, престиж та вплив Америки помітно знизилися, зате комуністичний світ набрав відваги в реалізації та промощуванні своїх задумів і цілей. Величезний шмат Південно-Східньої Азії впав у домену тоталітарної орбіти при сонній резиґнації та погодженні з новою дійсністю ЗСА та Заходу.

Мимо лянсування в Вашінгтоні концепції „Нового Світу'', стара боротьба поміж Сходом і Заходом продовжується. Марксистсько-ленінська догма твердить, що західня капіталістична система призначена на загибель на смітнику історії. Зате завданням Совєтського Союзу допомогти історії в її рості до світлосяйної майбутности. Тому кожна проблема, що може послабити Захід, чи це конфлікт білої і чорної рас в Південній Африці, чи конфлікт арабів з Ізраїлем на Близькому Сході, використовується для послаблення Вільного Світу та поширення комуністичної експансії.

Однак, найбільшим та найголоснішим тріюмфом комуністичної експансії була В'єтнамська війна, яка зуміла заламати перший раз хребет американської самовпевности.

Цю блискучу аналізу приниження американського потенціялу та совєтсьої експансії представим в своїм огляді ситуації у вільному світі прем'єр-міністер в Сінгапурі Лі Кван Ю на річній конференції голів англійського Коммонвелту, що відбулася 8 червня 1977 р. в Лондоні. Аналіза Лі Кван Ю дуже реалістична, а для американців прямо приголомшлива. Бо на його думку, спільним фактором усіх доцьогочасних криз у світі, це постійний відступ ЗСА з їх доцьогочасної чолової позиції у світі як найбільшої світової потуги.

Чи ЗСА бажали собі цього, чи ні, вони перебрали від Англії керівництво світу в 1945 р. У висліді цього великого зобов'язання Вашінгтон почав будувати ґльобальну систему союзників, що до деякої міри припинило експансію комуністів.

Поважний комуністичний виклик в Греції був відкинутий в 1948 р. завдяки агресивній акції адміністрації президента Трумана. Але поволі американська рішучість та послідовність почали слабнути. Правда, комуністична агресія в Кореї в 1953 р. була припинена, але не показана, а тому вона й досі загрожує світові, як непокорений ворог.

Америка не рушила навіть мізинним пальцем в обороні угорського повстання в 1956 р. Те саме повторилося в часі чеської революції 12 років пізніше.

В 1961 р. невдачне зусилля в Рід Вау викинути комуністів з Куби було найбільшою помилкою американців, яку щойно частинно зреґабілітував президент Кеннеді своєю рішучою поставою до Москви в ракетній кубинській кризі наступного року. Але Америка ще мала почуття гордости аж до В'єтнамської війни. По 10-річній затяжній агонії в В'єтнамі, в якій витрачено 300 більйонів долярів та в якій втратило життя 55,000 людей, Кіссінджер дістав нагороду Нобеля, але Америка програла війну.

По В'єтнамі пішла Камбоджія, а по Камбоджії Ляос. Обі ті держави впали в ярмо найбільш жорстокого режиму нашого часу.

Від цього часу в'єтнамський досвід завис зловісним маривом над закордонною політикою Америки. Розв'язання кожної закордонної проблеми розглядається завжди під аспектом можливости другої в'єтнамської війни.

Америка зі своїми західніми союзниками була в 1975 р, на порозі перемоги в громадянській війні в Анголі, підсилюваної совєтами та Кубою, аж доки американський Конгрес зі страху перед новим В'єтнамом вирішив не вмішуватися до тієї війни. У висліді ця сторона, що мала мілітарну комуністичну допомогу, перемогла. Від ангольського фіяско американська політика в Африці стає ланцюгом невдач. Т. зв. Кіссінджерська формула для Родезії не мала жадних шансів успіху з тієї простої причини, що престиж Америки впав так низько, що ніхто не вірить, що ЗСА спроможні довести свою формулу до успішного кінця.

На початку 1977 р. Заїр малощо не впав жертвою комуністичної агресії з Анголі. Врятували його Марокко та Франція в тому часі, коли американський Конгрес відбував довгі наради та дискусії, в яких він виявив тільки страх в обличчі явної комуністичної агресії.

Президент Мобуту, у відповідь на викрутну відповідь ЗСА на його прохання про мілітарну допомогу, відповів, що він гірко розчарований становищем Америки. Цілий світ знає, що Нето марксистівський президент Анголі це шахова фіґура в руках кубинців та москалів, що становлять загрозу для вільного світу, але американці не хочуть бачити тієї загрози.

Тепер заноситься на відтягнення американських військ з Кореї та евентуальне визнання комуністичного Китаю коштом Тайвану, що становитиме трагічний кінець американського впливу на Далекому Сході.

Включення обох тих країн в комуністичну орбіту насильства, це вислід неправильної політики ЗСА, яка матиме серйозний вплив на останній демократичний бастіон в Азії — Японію та Вільну Европу. Відносно паперової вартости американського союзництва поруч драматичного заломання американської самовпевности та сили волі поглиблюється ще траґізм ситуації заперечення американських керівних кругів наявної дійсности — мілітарного зросту Совєтського Союзу.

В брутально відважній статті Нормана Подгорця в журналі „Гарпер", за жовтень 1977 р., п. з. „Культура потурання'' читаємо: „В часі, коли скількість стратегічних атомових ракет збільшується в совєтськім арсеналі, в часі, коли совєтські воєнні кораблі з'являються та патролюють далекі моря, в часі, коли традиційні совєтські збройні сили більшають та скріпляють свій потенціял на західнім фронті, в часі, коли Совєтський Союз робить свої причілки в Африці при допомозі кубанських суроґатів з неприхованою ціллю контролі вітальних морських шляхів для торгівлі цілого Заходу, в часі, коли комуністичні партії Франції та Італії стоять напередодні опанування урядів обох тих держав, в тому самому часі відповідальні американські чинники при допомозі замотаних статистичних доказів стараються вияснити, що всі ті речі не мають практичного значення та нікому в дійсності не загрожують. А з тих, що намагаються остерегти американський народ перед грядучою для світу загрозою та небезпекою, робиться гістериків, шизофремиків, а щонайменше, підлабузників Пентаґону. А чому ні? Ніхто, тільки президент Картер сказав недавно, що американці сьогодні готові вже отрястися від надмірного страху перед комунізмом. А, може, саме є навпаки! Може, ми дійсно поринули через В'єтнам так глибоко в психологію страху перед комунізмом, що ми не в силі викресати в наших душах силу волі, щоб йому опертися та протиставитися?''

В своїй глибоко передуманій аналізі Подгорець порівнює духовий клімат Америки з гарячковим періодом примирення Англії в 1930-их роках, яка осліпила англійський народ до того ступеня, що він власними руками допоміг Гітлерові створити загрозу свого власного існування.

Софія Наумович

## НА „ЖІНОЧІ" ТЕМИ...

Виринула була думка в Союзі Українок Франції — запросити Тетяну Ходорович, щоб розказала про українських жінок політв'язнів. Вона погодилася, повідомлено у пресі, вислано запрошення. Та напередодні, зустрівшися припадково з головою СУФ Марією Митрович, Т. Ходорович заявила, що вона „уєжджає в Германію" і не може прибути на українські сходини. (Зовсім так, як свого часу відпекався Солженіцин від виступу в УВУ...) Нашій голові треба було якось вийти зі скрутної ситуації, то ж порадившися з Л. Плющем, — запросила Наталію Ґорбаневську на місце Ходорович. Ця погодилася й ось у п'ятницю 10 березня вона прибула в товаристві Л. Плюща й представила її публіці голова СУФ.

Про наших жінок політв'язнів п. Ґорбаневська не сказала нічого нового за вийнятком того, що вона переписувалася з дружиною Юрка Шухевича, Оксаною Прокопенко, яка залишилася сама-одна з дитиною у Нальчику після арешту чоловіка й не мала засобів, щоб поїхати його відвідати у Сибірі. Проте, на готовість Ґорбаневської, яка завідувала фондом Солженіцина, щоб їй допомогти грішми, — дружина Шухевича відмовилася від цього і грошей не прийняла. Далі доповідачка, яка перепросила присутніх, що не знає української мови та просила Л. Плюща перекладати незрозумілі слова, доволі довго говорила про те, що треба писати до політв'язнів та висилати їм пачки, хоч картки, а тимбільше листи, не доходять, а пачку, яку вислав СУФ Караванській, москалі завернули з допискою, що „засудженим не „полаґается"...

Цих „побутових справ", як висловився інж. Михальчук, було вже досить усім, то ж він запитався, що думає п. Ґорбаневська про взаємини російсько-українські, зокрема ж про те, що російські дисиденти погано ставляться до українських домагань, то ж хотів би знати як є в самій Росії. На це п. Ґорбаневська відповіла, що це тільки „шовіністи" зле ставляться, а навпаки „прихильність" до українців збільшується. Тоді запитала пані Василів — чому „видворюють" тільки москалів, а не українців? На це, замість доповідачки, забрав слово Л. Плющ, сказавши з притиском, що це дискримінація українців, яка проявляється в усьому, м. ін. і в труднощах установити консуляти в Києві. „Треба настоювати на чужинні консуляти у Києві, або викинути Україну з ОНацій, бо де ж це видано, щоб член ОНацій не міг мати власних консулятів? Що ж до політв'язнів, то заходи українців мало успішні, бо не наполегливі. Адже ж коли канадські студенти домагалися приїзду Караванської до Канади, то вже КҐБ було погодилося „видворити" й її, але без чоловіка, на що сама Караванська не пішла."

Вкінці впало ще одне, неприємне запитання до п. Ґорбаневської, а саме, чому вона підписала московську декларацію, яка „ласкаво" хоче „вможливити" плебісцит в Україні. Адже це якось не годиться з її „прихильністю" до українців. На це доповідачка щось промимрила, але їй у допомогу прийшли самі українці, що загули на залі „як же ж можна „ображати" гостя?

Одначе ця ж сама публіка, що боялася „образити" п. Ґорбаневську, — рясно оплескала Леоніда Плюща, коли він, несподівано, — застерігаючися, що „він не проти ОУН", — заговорив про Добоша і Климчука, звалюючи вину на Я. і С. Стецьків та О. Коваля, все ж таки зазначуючи „якщо це не були провокації КҐБ." Йому відповів коротко і спокійно д-р Володимир Косик, що заки про щось говорити, треба познайомитися зі справою й то не з третіх уст, а таки з джерела, та що таким розмовам не місце на жіночих „харитативних" сходинах.

А нам було дивно, як це така бувала на слідствах і допитах КҐБ людина, може з легкою совістю звинувачувати людей і організації, які нічим собі на такі підозріння не заслужили? Адже ж відомий усім факт, що така „аполітична" особа як Марко Горбач, мав такі ж самі неприємности з КҐБ за нужденний светер, який завіз своїм приятелям в Україні! Але на цього ніхто за те каменем не кидає. Чому ж тоді Леонід Плющ слухає однобічних підшептів, без перевірення справи, так, як це йому трапилося було в Америці з обороною Розенберґів?

Ось так „жіночі" сходини перемінилися в палко-дискусійний вечір, а це свідчить, що люди хотіли б іноді обмінятися поглядами, й навіть посперечатися, але не мають на це відповідного форуму. Чи не повинні б частіше викликати наших чоловіків „на герць"?

Степан Куропась

## ЧЕТВЕРТИЙ З'ЇЗД СЕНЬЙОРІВ

Не маємо щастя у Вашінгтоні. Уряд відкинув просьбу УНСоюзу, який вніс подання про гроші на будову Дому Сеньйорів на Союзівці. Для українців грошей забракло, хоч жиди і чорні користають віддавна з державних фондів на їх потреби.

Ми голосимо „урбі і орбі'', що нас в ЗСА два мільйони, що маємо зв'язки у Вашінгтоні, приятелів конгресменів і сенаторів. Один конґресмен з Ровд Айленду, мати якого є українкою, є головою Комісії, яка розглядає і уділює позички на об'єкти для сеньйорів. Виглядає, що, крім січневих молитов і виступів у Капітолі, треба мати також підтримку кругів близько Білого Дому. Тому два роки ми мали там заступника, але УНСоюз спізнився, бо щойно один рік по 2-му З'їзді спромігся на таке подання в справі фінансової допомоги.

Проте, не треба зражуватися. Американці кажуть: пробуй знову! Треба знову старатися.

Чи УНСоюз внесе нову просьбу і коли це станеться, Комісія УНСоюзу для Сеньйорів не знає. У „Свободі'' не було офіційного повідомлення про відмову, але зі слів членів Екзекутиви тут і там ми довідалися про невдачу. Четвертий З'їзд сеньйорів УНС скликається на 4-го червня ц. р. для продовження діяльности Комісії і Об'єднання Сеньйорів УНС, що його очолює д-р В. Савчак. Хоч ще понад два місяці ділить нас від З'їзду, треба вже тепер робити приготування. Як голова Комісії, я від звіту 3-го З'їзду нічого не писав, але наша Комісія є в тому щасливому положенні, що пані Марія Бурбела, касир і секретар Об'єднання, інформує сеньйорів в „Українському Тижневику'' про те, що робиться. Добре буде теж, як сеньйори будуть до неї писати, давати ради і пропозиції до нового з'їзду. Як не дістанемо федеральних фондів, то З'їзд вирішить, що робити дальше і як здійснити наші пляни.

Виглядає, що церковні власті мають більше впливу у Вашінгтоні як цивільні. Може тоді при допомозі наших Владик пощастить досягнути більше. Комісія УНСоюзу і Об'єднання Сеньйорів повинні ввійти в порозуміння з нашим Митрополитом у Філядельфії і перестудіювати тамошні влаштування „Вознесіння''. А ще краще, щоб Екзекутива УНСоюзу це зробила, бо обі організації сеньйорів грошей на подорожі не мають.

Четвертий З'їзд потрібний для Сеньйорів і УНСоюзу. Я бачив на телевізії З'їзд Сеньйорів жидівського походження в Каліфорнії під гаслом „Ох, як ми скоро постарілися''. З'їзд мав власну оркестру сеньйорів, яка приґравала до танців. Сеньйори танцювали не лише польку і валець, але навіть танґо, факстрот і „буґі-вуґі''. І нам на Союзівці треба розвеселитися і мати 3-4-членну оркестру на відкритті з'їзду.

При цій нагоді повідомляю, що Дім Сеньйорів у малому маштабі, треба назвати його радше клюбом, став дійсністю у Чікаго. „Самопоміч'' позичила грошей на купно, а федеральні фонди 37 тисяч на ремонт 29-тисячного дому в сусідстві спортового

*(Закінчення на ст. 6-ій)*

Ганна Черінь

## ГАВАЇ

(4)

— А тут є гарна гавайська крамниця „Вулворт", — повідомив водій. А тут — знаменитий гавайський ресторан „МекДаналд''. До речі, пригадайте мою науку й почитайте цей напис на ресторанних дверях. Читаємо: „Кау-кау пау". Зачинено. — Такі написи тепер на всіх ресторанах. Він 2 до 4:30 перерва. Тому то я вас везу до славного МекДоналда на „Quarterpounder". Нам не хотілось гембурґерів, і, відійшовши півбльока далі, ми знайшли Кентакі-курку, котра смакувала цілком задовільні й трохи по-гавайськи.

Знов ідемо через цілий острів до свого готелю Гукілау. Повз квітучі лани високої цукрової тростини, що шелестить суцвіттям (щось як наша осока) і знизу оточена сухим листям — знак, що вже достигла... Там „улу" — хлібне дерево, що ми його їли в Полінезійськім селі (смакує, як картопля); Там горіхи-макадамія, гавайські ласощі, такі ж дорогі, як і на континенті.

— Чому такі дорогі, коли їх стільки тут росте?

— Бо довго забирає, поки дерево почне родити. Горіхи збирають руками... Мене те не переконало. Просто, тримають високу ціну, бо люди платять. А горіхи таки до біса смачні! Цей наш провідник, між іншим, називає всіх, в тім числі й нас, кузенами. Чому? — „Бо в нас той самий спільний дядько Сем."

Минаємо будинок Енді Вілліямса (теж варте уваги?), парк для гри в гольф, розкішні кондомініюми... Мауі — дуже спокійний, тихий острів, рай для романтиків і відлюдників. В нашім готелю — також тихо, лагідно. Океан хлюпочеться в затоці під самим вікном. Теплий, лагідний вечір 2 лютого 1978 року! Неймовірно... А в Чікаго тріщить мороз, а в Огайо губернатор плаче від лих, що натворила в його стейті зима... Ми добре перекусили в полковника Сандерса, а тут наша провідниця Люсі зробила нам „сюрприз":

— Я дозволила собі замовити для нас усіх вечерю в готелевім ресторані. Буде також концерт.

Ну, що ж, це не біда — знайдеться в шлунку місце й для цієї їжі. Правда, трохи псує дієту... Але зате Люсі дістане комісійне... Проте, з дієтою все було в порядку, бо японські порції були мізерні. На естраду вийшла оркестра — така-сяка, а потім три танцівниці... Вони кілька разів міняли вбрання й познайомили нас із танками Мамаорі, тонгів і кількома варіянтами гули. Всі були молоденькі, майже діти, а одна, дванадцятилітня, танцювала найкраще й потішила нас комічним танком „Ту-ту" („бабця").

Вночі піднялись високі хвилі. Добре, що ми на другім поверсі, так що хвилі не досягнуть, але океан просто таки гупав об беріг і Степан не міг спати. Але мене так наколисали автобуси, що й гарматні удари океану не будили. А може то склянка „чічі" при вечері?

На Мауі ми відвідали маленьку карльову фабричку. Чорні й рожеві коралі — це спеціяльність Гаваїв. Чорні не далеко від поверхні, може 200 стіп, і мене вони не привабили, бо виглядають, як пластика. Але рожеві, з багатьох відтінках, дуже гарні: від майже червоних до майже білих. Їх відкрили тільки в 1956 році, на глибині до 2,000 стіп — отже, труднощі їх здобування впливають на ціну. Мене захопили білі коралі і я не могла зрозуміти, чому ж і їх зараховують до рожевих. Але коли придивитись, вони мають рожевий відблиск або цяточки. Нам пояснили процес обробки коралів, звичайно, з метою комерційною. Але я вже побувала на Ала Моані й купила цього дива. Ціна на фабриці були значно вищі.

Мауі має чудові пляжі, але покупатися (по-гавайськи „ау-ау") нам не пощастило: високі хвилі небезпечні, та ще й закаламучені піском. Недарма ж у кожнім гавайськім готелі не один, а декілька басейнів для плавання. Багато туристів навіть не йдуть купатися в океані, бо потім треба змивати морську воду; зручніше викупатись у басейні, лягти на зручнім шезлонгу й дивитися з тераси на океан. Коло басейну завжди є бара — п'ють тут страшенно; більшість туристів — люди старшого, а то й похилого віку, напевно всі на пігулках, і як вони не бояться алькоголю? Навпаки, змагаються за чемпіонат у пиятиці! Ми теж щодня пили по одній чарці, часом і по дві, але наші компаньйони зневажливо посміхались і з іронією завважували: „Та ж вони не п'ють".

Мауі нам дуже сподобалось своєю мальовничою красою, спокоєм і тим, що ще не цілком „цивілізоване". На жаль, на нім ми побули дуже коротко, і саме цей острів кличе нас назад...

Ледве поснідали — вже знову пакуватись. Просто дивно, скільки людина за один день порозбазарює речей! Одна пані казала, що через ті перепаковування вона ввесь час у тім самім ходить: попере, та й знову одягне, а за те заощаджує працю й клопоти. Ну, і за те задармо тягає свої повні валізи! Ми вирішили, що як набрали речей, то мусимо всі вдягати. Серед усього лахміття прихопили й українські вбрання — вишиту блюзку й сорочку. Одного дня вдягли — і зробили сенсацію: серед барвистих гавайських вбрань наша одежа вражала своєю незвичайністю, і цілий день ми давали нашим співмандрівникам та ґідам відомості про Україну та робили „пропаганду''.

Знову на аеродром — і летимо на „великий острів'' — властиві Гаваї. Це острів різних краєвидів, різного клімату, різних зайнять. Літак приземлився в місті Кона, знайомім нам у зв'язку з кавою „Кона'', що ми купуємо в Чікаго. Справді, в цій частині острова вирощують гавайську каву, і вдома вона нам дуже смакувала. Відразу ж замовили її в ресторані й розчарувались: була препаскудна. Кава була недобра в більшості гавайських їдалень — чи то ми так потрапили? — і аж при виїзді з Гаваїв пощастило нам покуштувати дуже смачної кави, справжньої „кони''. Отже, багато залежить від кухаря або від ощадности ресторатора.

З аеропорту ми довго їхали до готелю автобусом. Шофером був білий... майор! Певно з тих, що йдуть ще молодими на пенсію, а потім підробляють, чим Бог пошле. Видно, що він праці своєї не любить, та й не такий до цієї справи талановитий, як гавайці. Говорив мало, крізь зуби, й нецікаво. Краєвиди були, як на Марсі: пустеля, закидана шматками ляви, де-не-де посохлі жмуття трави, мох або мізерні кущики. Але незабаром зависочіли вежі й бальконі готелів із розкішною виплеканою рослинністю — і не вірилось, що п'ять хвилин тому ми їхали пустелею. Побережжя милувало око картинною тихою затокою, що в ній залюбки полоскалися діти й ловили дрібних рибок. Гойдався на хвилях кораблик із скляним дном, і червоно-заходило сонце, спершу помалу, а потім просто плигнувши в океан, як м'яч, так що Степан не встиг зфотографувати славетного заходу сонця в Коні: — Я не знав, що воно таке моторне!

Об'їжджаючи острів, провідник не марнував свого й нашого часу. Не повторюючи того, що нам викладали ґіди, він коротко розповів історію Гаваїв. Хоч науковці пробують виставити іншу теорію — що першими колонізаторами Гаваїв були американські індіяни, самі гавайці не сумніваються в тім, що їхніми предками були відважні полінезійські мореплавці. Спочатку Гаваї були такі пустельні, як побережжя Кони біля аеродрому; головною їжею була сира риба, котрої таки не бракувало. Але вулканічний ґрунт, багатий на мінерали, був надиво родючий, і в поєднанні з життєдайним сонцем це були ідеальні умови для рослин, що незабаром зазеленіли й розцвіли повсюди. Стародавні дикунські міти були законом і судом. Жінки вважалися „нечистими''. Вони могли лиш прибирати й родити дітей. Варити їсти їм було заборонено, це було зайняття, так би мовити, привілеї чоловіків; (може б вони й тепер взяли собі ці привілеї?). Ще краще: чоловік варив окремо їжу для себе, а окремо для жінки, бо деяка їжа, найсмачніша, була жінкам заборонена (серед того — свинина й банани). Танцювали лише чоловіки, бо жінкам це також було заборонено; отже, гула, не в такім вигляді, як знає її тепер ввесь світ, колись була релігійним танком, зовсім іншого характеру, і супроводжувалась священими кантами та жертвоприношенням, часом і людських жертв, але частіше у вигляді засмаженого дикого кабана, з котрого дещо перепадало й тим, що приносили жертву. Не зважаючи на „табу'' (по-гавайськи — „капу'') щодо свинини, жінки за старих часів були тілисті, вагою до 400 фунтів, і чим більше на ній тіла, тим кращою жінка вважалась!

[Продовження буде]

## З нової музичної літератури

Юрій Юцевич: Словник музичних термінів, видання друге, перероблене й доповнене. Музична Україна, Київ 1977.

У передмові автор висловлюється про потребу такого музичного довідника, який має давати стислі пояснення українською мовою музичних термінів, що в більшості походять з чужих мов. Словник має понад дві тисячі термінів з усіх ділянок музичного знання. На жаль, багато термінів названо чи пояснено неправильно, зокрема такі, що починаються в українській мові буквою -ґ, бо цієї букви автор не вживає, хоч вона конче потрібна для докладного визначення деяких музичних термінів, що походять з чужих мов. І так читач не знатиме як називається такий музичний інструмент: гавайська гітара, чи гавайська ґітара, давній французький танок, що у всіх мовах називається ґавот, тут подано гавот, так само гама, гльорія, глокеншпіль, гонг і багато інших термінів, які зачинаються буквою -ґ. У деяких термінах автор сам відчув, що заміна букви -ґ буквою -г спотворить даний термін, покористувався буквою -х, і так постали терміни ,,хабанера'' (еспанський танок габанера), ,,халлінг'' (норвезький танок галлінг), а вже комічно вийшла назва молдавського танку ,,гора'', який у словнику названо ,,хора''. Італійський термін ,,gisis'' подано в українській мові як ,,гісіс'', а італ. також як ґісіс, хоч це зовсім інші терміни.

Для деяких термінів, що в українській мові мають уже свої назви, подає автор чужі слова (на взір ,,бутерброт'', чи ,,лозунг'') як ,,валторна'' (ріжок), ,,глокеншпіль'' (дзвіночки), а німецький термін ,,клавіраусцуг'' пояснює як застарілу назву ,,клавіру'', а в дійсності клявіравсцуґ це фортеп. обробка оркестральної партитури. Для людських голосів автор подає назви закінчені на -о-; сопрано, контральто (але альт), тоді як в українській мові вживається термінів: сопран, альт, тенор, баритон, бас. Коли б залишити італійські назви, тоді, для послідовности, треба писати: теноре, басо, бо так звучать назви цих голосів в італ. мові.

При кінці ,,Слова від автора'' подано, що всі зауваження і пропозиції читачів будуть з подякою прийняті автором і зараховані у подальшій роботі над удосконаленням ,,Словника музичних термінів. Цікаво чи тут подані завваження будуть також прийняті.

О.З.

## Новий випуск ,,Українського Історика''

(П. С. УІТ) — Саме вийшло з друку і розсилається передплатникам нове число ,,Українського Історика'', офіційного Українського Товариства за редакцією проф. Любомира Винара із таким змістом: Олександер Домбровський — ,,Ранньоісторичні передумови постання Київської Руси''; Михайло Ждан — ,,Княжа доба в інтерпретації радянських істориків'',; Олександер Баран — ,,Шах Аббас Великий і запорожці''.

Українська еміграція: Михайло Біда — ,,Господарський розвиток українців в ЗСА'' О. Пекар — ,,Історичні основи Карпато-рутенців в Америці'' (в англійській мові). Мемуаристика: М. Мандрика — ,,Дещо за роки 1917 та 1918''. Дискусія: ,,До питання слов'янської інкунабулістики'' — Б. Струмінського. Конференції та З'їзди: Любомир Винар — ,,Перший загальний з'їзд українських істориків''. Місцеланеа: В. Шандор — ,,Едвард Еган і його Верховинська акція''. З Архіву: ,,Ненадруковані листи Михайла Грушевського''. Ін меморіям: А. Пекар — ,,Пам'яті о. д-ра Іринея Назарка''. У відділі Рецензії знаходимо рецензійні огляди Олександра Оглобина, О. Барана, Ст. Горака, Юрія Бойка, Марка Антоновича, Я. Розумного і інших дослідників на історичні видання українських і неукраїнських дослідників. Багата Наукова Хроніка охоплює діяльність УІТ, УВАН, НТШ, УВУ, Канадського Інституту Українських Студій і Гарвардського Наукового Інституту.

,,Український Історик'' — це єдиний український історичний журнал поза межами України і як такий заслуговує на повну піддержку українського громадянства і установ. У зв'язку із розбудовою журналу в 1978 році переводиться одноразова збірка на Видавничий Фонд журналу. Усі пожертви в ЗСА можна відтягати від федерального податку. Річна передплата журналу виносить лише 15 долярів. Членська вкладка УІТ, яка включає передплату УІ, виносить 17 дол. для членів-прихильників Товариства. Добровільні датки і передплату проситься висилати на адресу: Ukrainian Historical Association, Inc., P. O. Box 312, Kent, Ohio 44240













# ШАНОВНІ ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

## „Українське Козацтво"

**Квартальник Українського Вільного Козацтва**

У нас багато появляється журналів (місячників, квартальників) і таких, яких видання є лише періодичне. Звичайно наші політичні угруповання видають друком свої офіціози у формі журналів. Але є теж професійного характеру місячники чи квартальники — інженерські, лікарські, наукові, релігійних товариств — та кожний із них має свій особливий зміст, своєрідне, так сказати, технічне оформлення та свою принаду для читача, який його постійно передплачує.

В нашому журналістичному світі існує ще такий квартальник, як „Українське Козацтво", який виходить в Чікаґо, ЗСА. Це видання має особливий характер. Назверх це ветеранський журнал як „Вісник Комбатанта", але особливо спеціялізований до проблем не лише козацького ордену в сучасності, але в історичному аспекті. І саме через те квартальник „Українське Козацтво" постійно багатий на історичні статті про козацьку добу та козацький рух у відродженій українській державі 1917/20 років, коли то відроджувався оцей лицарський орден.

На жаль, не можна козачий, що так сказати журнал, купити в книгарнях. Його читати можуть передплатники або ці, що, знаючи адресу редакції, можуть журнал купити на замовлення. Велика шкода, що саме оцей цінний орденський офіціоз не є більше популярний серед громадянства, а зокрема поміж нашою молодю, що стужена за безпартійним джерелом, побудованим на глибокому традиціоналізмі та пошані до вояцького чи лицарського духа козацького ордену, овіяного романтизмом. А власне в „Українському Козацтві" оцей дух респекту до козацьких духових вартостей в особах великих гетьманів-державників та лицарів-героїв із почуття служінню народові, його церкві й державі в кожному числі ярко блистить. Оце ярке представлення старовини перенесено в сучасне існування ветеранських козачих станиць чи куренів із назвами визначних гетьманів, князів та королів старої Руси — України є оцею силою, яка може держати сучасне молоде козацтво на поземі козацької гідности із усіма прикметами моральними та державницько - національними. Сучасне наше козацьке братство має бути взірцем українця державника.

Щодо змісту, то козачий журнал може бути придатний й історикам і дослідникам козачої доби. Статті є різноманітні та побудовані на першоджерельних наукових матеріялах або у формі споминів очевидців подій військових та політичних в певний історичний час. Безсторонність чи то об'єктивність надають всю вартість саме цьому орденському журналові, бо ця сама тема може бути подана кількома різними собі статтями.

Мається враження, що якби не особлива увага та дійсний державницький підхід до нашої історії (особливо 1917/20 років) головного редактора, духового батька сучасного козацького ордену Антона Кущинського, який старається надати журналові та козацькому рухові авторитет й респект в нашому громадянстві, на взірець німецького ріттерства чи англійського лицаря-гербового, цей журнал можливо при іншій редакційній обсаді, мав би захитаний рівень, як під оглядом змісту та технічного вигляду. Оформлення такого роду журналу є теж незвичайно важливою річчю. І саме тому в порівнанні до інших наших періодичних випусків, хоч вони на загал є дбайливо видавані, „Українське Козацтво" без пересади є взірцем перфектного технічного вигляду: прекрасний крейдовий папер, різнорідний добірний друк, багато змістові декоративні заставки із давних декоративно-книжкових видань (в кінці більших статтей), прекрасне виконання фотографій та реґалій чи знамен козацького ордену, гербових знаків та іншого рода декоративних закладок. Все те лише причепурює увесь цей орденський квартальник, який своєю елеґантністю притягає очі спостерігача чи читача. Не можна не згадати й вміщування в цьому квартальнику „золотих думок", творених нашим народом та філософами й поетами напротязі століть. На жаль, так мало друкується в сучасних журнальних виданнях оці багаті змістом думки, актуальні в сьогоднішньому нашому житті.

Переді мною останнє число із журналістичною статистикою: рік видання XIV (дякувати Богу), ч. 5-6 (44-45), жовтень-грудень 1977. А далі: присвячене орденському святові у день св. Покрови на 14 жовтня. Зміст хоча б оцього числа ось який: Привіт Кошового Отамана та Генерального Значкового Петра Коршуна Федоренка на свято Покрови; „Марія Покровителька Збройних Сил" — о. І. Шевціва; „Король Данило Романович" (1253) — П. Бабяка; „До 356-річчя Хотинської битви" — І. Чинченка; „Вільне Козацтво 1978/18 років" — гетьм. П. Скоропадського; „Де лягли козачі голови" — Я. Гриневича; „Воєнна стратегія" — ген. штабу, ген. хор. П. Самутіна; „Вірші в честь козацького лицарства Івана Франка" — Яр. Славутича та прекрасний реєстр — покажчик змісту у всіх журналах „Українського Козацтва" за роки 1968-1977.

Дописувачі в інших зшитках „Українського Козацтва" в першу чергу наші визначні військові спеціялісти та члени козачого ордену 1917/20 років, отці-капеляни „Вільного Козацтва", наші історики, літературознавці до доби козаччини, дослідники козацької старовини звагалі, геральдики та репортажисти активностей по курєнях-станицях ордену в місцях українського поселення.

Через те, як під оглядом змісту так технічного оформлення, квартальник „Українське Козацтво" робить незвичайно імпозантне враження та із повною гідністю репрезентує наше козацьке братство як орден, якого багато націй у світі не має.

І власне за оцю особливу працю редакційної колеґії наш журналістичний світ, уважаю, повинен в час своїх загальних річних зборів та оціночних дискусій над видавничими справами, звернути спеціяльну увагу на оце маловідоме, але якістю цінне видання, якому варто би дати признання почесною грамотою та хоч якоюсь може грошовою нагородою чи еквівалентною формою інформації про цей квартальник в нашій пресі, так щоби притягнути увагу читачів, студійників козаччини, колекціонерів вартісних журналів — до його передплати. Ясно моральне признання належить в першу чергу головному редакторові А. Кущинському, який своєю вмілістю, підходом та посвятою зумів поставити квартальник на гідний рівень.

Уважаю, що „Українське Козацтво" повинен стати також „журналом 1977 чи 1978 року."

Це повинен бути посібник для всіх наших молодечих організацій як виховне джерело із цінними статтями для дискусії та реферування.

Для охочих запізнатися ближче із цим офіціозом Козацького Братства, подати варта ось що: річна його передплата всього $7.00 річно; поодиноке число коштує 2 доляри. Адреса редакції: Ukrainian Kozactvo, 2346 West Rice Street, Chicago, Ill., 6062.

**А. Орликовський**







## Відбулися звичайні Річні Загальні Збори 214-го Відділу УНС при УСВТ „Чорноморська Січ"

Дня 25-го лютого ц. р., в Домі УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку відбулися річні Загальні Збори 214-го Відділу УНС, який існує при УСВТ „Ч. Січ".

Збори відкрив уступаючий голова Відділу В. Сольчаник, який привітав присутніх, відчитав порядок дня, що його прийнято та перевів вибір Президії, до якої ввійшли: Л. Рудзінський — голова, І. Стефуришин — заступник і В. Клапіщак — секретар. У дальшому ході Зборів відбулося звітування, перед яким організатор Відділу О. Твардовський привітав почесних гостей, якими були: обласний організатор В. Оріховський і голова Округи інж. Б. Мак.

Як і в попередніх роках з нагоди Загальних Зборів Відділу Головний Уряд УНСоюзу передав через Відділ для УСВТ „Чорноморська Січ" фінансову піддержку в сумі 200 долярів, що їх особисто вручив Управі обласний організатор В. Оріховський.

Згідно із звітами Уступаючої Управи 214-ий Відділ нараховує 144 члени: 100 старших і 44 молоді. В діловому році зорганізовано 11 нових членів на суму 25,000 дол. забезпечення. Зібрано і вислано до Головного фінансового відділу УНС понад 10,000 дол. вкладок. Управа Відділу тісно співпрацювала з УСВТ „Ч. Січ" у його виховно - спортовій праці.

Після звітів відбулася ширша, ділова дискусія над звітами, що в ній взяли участь ряд членів. В загальному Збори висловили вдоволення з праці Управи, але рівночасно ряд членів з обуренням відмітив деякі факти, що відносилися головно до Редакції цьогорічного Ювілейного Альманаху з нагоди 85-річчя „Свободи", 45-ліття „Юкрейнієн Вікли" і 25-ліття „Веселки".

І так в двох статтях цього Альманаху: „Історія української преси в Америці" як і англомовній про літні молодечі табори чомусь зігноровано діяльність і працю УСВТ „Чорноморська Січ" в цьому числі Управи 214-го Відділу, до якої, як відомо, входять всецілo спортові діячі „Ч. Січі".

Перераховуючи українську пресу в Америці, автор згаданої статті поминув єдиний, під сучасну пору, український спортовий журнал „НАШ СПОРТ", що його вже 14-ий рік видає УСВТ „Ч. Січ", редактором якого, як підкреслили дискутанти, є союзовий діяч. Якщо вже авторові невідоме це видання із заміток в „Свободі', то чому не заглянув до покажчика Української Преси поза межами України, там, є докладна інформація про „НАШ СПОРТ". Знову в англомовній статті про літні табори молодечих організацій, дискутанти не знайшли згадки про про І-шу Українську Спортову Школу УСВТ „Ч. Січ", яка вже існує 9 років і через яку пройшли тисячі української спортової молоді з різних стейтів ЗСА і Канади. Як відомо, ця Спортова Школа є визнана УСЦАК-м, як взірцева і її нарівні з іншими молодечими таборами в минулому році відвідала делеґація УККА, що з тієї нагоди висловила признання і заохоту її продовжувати. Збори висловили вдоволення з факту, що вже наладнано спортову сторінку в „Свободі", хоч спортові матеріяли появляються із значним запізненням.

В дискусії на ці і інші теми взяли участь теж почесні гості, яких члени вислухали з більшою увагою.

По вичерпанні дискусії, на пропозицію Контрольної Комісії, Збори уділили уступаючій Управі абсолюторію і вибрали нову — в такому складі: Б. Сольчаник — голова, В. Клапіщак — заступник, А. Твардовська — секретарка, І. Стефуришин — касир, П. Якимів — член, О. Твардовський — організатор і заст. секретаря; Контрольна комісія: мґр І. Хамуляк, д-р С. Парубчак і Р. Пиндус.

Після вибору Управи відбувся вибір делеґата і його заступника на 29-ту Конвенцію УНСоюзу. Одноголосно вибрано організатора Відділу О. Твардовського, на заступника І. Стефуришина.

По закінченні програми Зборів, відбулася товариська гутірка і перекуска.

**О. Твардовський**

**УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.**



## РОСІЙСЬКІ ДИСИДЕНТИ...

*(Закінчення зі ст. 1-ої)*

допитами, перевірками особистого листування.

15 років таборів не зробили його байдужим до людей, не відучили його любити свою країну. В листопаді 1976 року Лук'яненко став членом Української групи „Гельсінкі". І ось новий арешт.

Як це завжди буває у випадках політичної репресії, влада не інформує про те, які обвинувачення висуваються проти арештованого. Але відомо: Лук'яненко не тільки не здійснив, але ніколи не закликав до здійснення насильних дій і протизаконних вчинків. Тому є очевидне, що арешт Лук'яненка був викликаний його діяльністю в Українській групі „Гельсінкі".

Ми, разом з членами Української групи сприяння, глибоко занепокоєні долею Лук'яненка і приєднуємося до їхньої заяви, вважаючи, що нарада в Белграді не виконає свого завдання, якщо члени громадських груп сприяння залишаться в тюрмах чи таборах. Одночасно ми хочемо підкреслити, що доля Лук'яненка, його новий арешт — це розправа над людиною, яка вже відбула строк на підставі політичної статті. Після звільнення такі люди практично завжди позбавлені можливости займатися громадською діяльністю, свобідно спілкуватися з людьми, не говорячи вже про те, що вони знаходяться під відкритим наглядом.

Збереження такими людьми вірности своєму світоглядові тягне за собою нові суди над ними — „повторниками"; їх розглядають як рецедивістів і засуджують особливо жорстоко. Недавнє засудження Олекси Тихого — типовий приклад такого засудження.

Закликаючи до захисту Лук'яненка, ми рівночасно ще раз закликаємо захищати всіх раніше заарештованих членів груп сприяння виконанню Гельсінкських угод.

Члени Московської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод Єлена Боннер, Софія Калістратова, Віктор Нєкіпєлов, Наум Мейман, Тетяна Осіпова, Владімір Слєпак

2 лютого 1978

## ЧЕТВЕРТИЙ З'ЇЗД...

*(Закінчення зі ст. 2-ої)*



На фото у першому ряді [зліва]: д-р Верес, Роман Мицик, інж. Бережан, інж. Куропась, інж. Дачишин і д-р Лозинський

клюбу ,,Леви'' і кредитівки ,,Самопоміч''. Там буде головна квартира діяльности ,,Суспільної Опіки'' і Клюбу Сеньйорів. Там місто привозитиме ,,Харчі на колесах'' — і за 50 центів незаможні сеньйори можуть щодня обідати. Тепер такі обіди дістають сеньйори в домі Відділів УНСоюзу. ,,Самопоміч'' скликала пресову конференцію лідерів українських організацій, які запевнили моральну і матеріяльну допомогу для діяльности проєкту.







## Комісія Статусу Жінки...

*(Закінчення зі ст. 1-ої)*

численній постійній місії до ОН.

Хоча Комісія Статусу Жінки, як всі того роду комісії ОН, діє повільно, то все ж таки, її втрата буде втратою не тільки для ,,Декади поступу жінки'', але також і для тих всіх політичних,суспільних та економічних акцій, в осередку яких стоїть жінка, її родина і окруження та громада, серед якої вона живе.

Порядок нарад Комісії на цю сесію є доволі довгий. У першу чергу, Комісія дискутуватиме над усіми питаннями Декади: це буде перегляд успіхів і неуспіхів дотеперішньої праці, фінансових проблем і підготови до Конференції Декади у 1980 р. в Тегерані. Опісля Комісія розглядатиме справи жінок і дітей у часі боротьби за мир, за самовизначення, національне визволення і незалежність. У дальших точках буде дискутована обов'язкова справа ,,апартеїду''. Хоча ця справа типічна для південної Африки, то все ж таки є деякі цікаві під-точки: вплив расового двоподілу на положення жінок і дітей, жінка та її роля у боротьбі за політичні права та засоби, якими можна допомогти жінкам у цій боротьбі. Квестія жінок-в'язнів (у час мирної боротьби за ці права) буде теж предметом нарад. Вкінці, Комісія розважатиме справи переміщених жінок (з різних причин). Вкінці, Комісія повинна скласти порядок нарад на наступну сесію.

Ледве чи Комісія продискутує усі намічені точки. Треба сподіватися, що, як звичайно в ОН, в інтересі деяких учасників продовжуватимуться наради в такий спосіб, щоб на більш дразливі точки не стало часу та щоб вони були відложені знову ,,на наступну сесію.''

Сесію Комісії Статусу Жінки попередив трьохденний семінар (від 17-го до 19-го березня), що його зорганізувала Комісія Декади Об'єднаних Націй. На цей семінар Комісія Декади Жінки запросила, поруч неурядових членів, організації (НГО), цілу низку жінок, активних громадських діячок з різних країн. Поміж жіночими організаціями ми бачили многочисленні делегації релігійних організацій: католицьких (дуже чисельно була заступлена Міжнародна Ліга Католицьких Жінок і протестантських, делегації громадських і професійних жіночих організацій. Також участь брали жінки — представниці урядових делегацій на Сесію Комісії Статусу Жінки. Наради пройшли дуже ділово та були цікаві. Звіт і враження з тих нарад буде поданий пізніше. Ми мали також змогу отримати запрошення на семінар і для наших українських жіночих організацій у рамках Світової Федерації Українських Жіночих Організацій і було приємно побачити на цих нарадах пань Лідію Дяченко, Дору Рак, Марію Душник і Дарію Степаняк.

## В поклоні великому Митрополитові

Ню Гейвен (М. Я.). — В неділю, 11-го грудня м. р. Українська Рідна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького в Ню Гейвені вшанувала свого Патрона Святочною Академією в імпрезовій залі школи. Академію відкрив д-р Михайло Снігурович. Після відспівання першої стрічки пісні-молитви ,,Боже, вислухай благання'', святочну доповідь виголосив Богдан Романюк, абсольвент УРШ ім. Митрополита Шептицького. Шкільний хор відспівав пісні: ,,Маєм школу'', ,,Україна'', ,,Запорізький двобій'' і ,,Ти моя Вкраїно'', які були переплетені деклямаціями: ,,Три матусі'', (Л.Полтава) продеклямувала Лариса Карнаух. ,,Рідний Край'' — Лариса Гільдей. Михась Денисенко і Арета Марків, і ,,Там далеко'' (Л. Храплива) - Богдан Гарвій і Мирон Попель. Цю частину закінчив виступ Віктора Маркова, який відіграв на фортепіяні: ,,Цікава історія'' (Геллер) і Сонату Ц-дур (Моцарт) першу частину.

Другу частину вечора присвячено поетичній творчості Василя Симоненка. Доповідь про нього відчитав Володимир Карнаух. Вірші В. Симоненка ,,Чую'' деклямували Христя Мандич, ,,Заглядаю у твої зіниці'' Наталка Попель, Івась Долішний і Наталка Гарвій. Вірш ,,Злодії'' зрецитував Віталій Пащенко. Вкінці шкільний хор відспівав ,,Виростеш Ти Сину'' (В. Симоненко). Святочний вечір закінчено другою стрічкою ,,Боже вислухай бажання''.





## Загальні Збори Філядельфійського Відділу ОбВУА

Загальні Збори Філядельфійського Відділу Об'єднання бувших Вояків Українських Армій відбулися у неділю, 18-го грудня м. р., в домі УНСоюзу при 5004 Олд Йорк вул. у Філядельфії. Голова Відділу, дир. Іван Поритко, відкриваючи Збори, запропонував вшанувати померлих цього року членів Відділу: о. Даша, о. І. Сохоцького, проф. М. Останяка і побр. Третяка. Всі присутні встали з місць і 3-хвилинною мовчанкою вшанували померлих. Опісля голова запросив до президіяльного стола голову Філяд. Відділу УККА д-ра Петра Стерча. До Президії Зборів запропоновано дир. І. Шарана на голову і В. Мацькова на секретаря, що присутні прийняли без змін.

У звіті Управи перше слово забрав голова. Він зазначив, що Управа обдумувала і приготовляла участь нашого Відділу у різних обходах та імпрезах, які відбувалися на протязі біжучого року у нашому місті. В лютому минуло 85 років нашому Патріярхові і Відділ брав участь у церковних відправах та інших імпрезах; у Зелені Свята поховано на українському цвинтарі у Факс Чейс тлінні останки нашого невідомого вояка, кости якого були привезені з цвинтаря в Тернополі, на якому московські варвари переорали та знищили цю дільницю цвинтаря, на якій були поховані вояки Української Армії, що боролась за незалежність України в 1918-1921 рр.; брали участь у відзначенні 25-річчя основання Станиці Братства Вояків 1-ої Української Дивізії Української Армії; брали участь у похоронах наших покійних побратимів; провадили листопадову збірку тощо.

Опісля звітували заступник голови, секретар та скарбник Відділу, зазначуючи, що всі вони виконували свої обов'язки в належному часі, стараючись нічого не проминути. Зазначено, що під сучасну пору Філядельфійський Відділ ОбВУА нараховує ще 77 членів, хоча давніше було їх понад 150, але всі вони вже залишили цей світ.

Д-р П. Стерчо в імені УККА склав подяку Відділові ОбВУА і всім членам за участь у всіх важливих обходах та імпрезах, що їх організував Відділ УККА, що є гідним прикладом до наслідування іншим організаціям. Він запросив теж комбатантів на імпрезу 60-ліття української державности, що відбудеться в січні 1978 р., а також на відзначення роковин бою під Крутами.

Після дискусії В. Мацьків, секретар Крайової Ради Ордену Симона Петлюри та Воєнного Хреста, повідомив, що Виконний Орган УНРади, відзначуючи 60-ліття Незалежности України, видав пам'ятковий Хрест ,,60-ліття Незалежности України'' і його мають право одержати кол. вояки УНА, УГА, Дивізії і УПА. Формуляр внесення можна дістати у нього.

Приступаючи до вибору нової Управи, відчитано пропозицію Номінаційної комісії, до якої належали: д-р П. Федорів, Ст. Конрад, М. Бута, І. Пришляк і І. Шаран. Запропоновано нову Управу в такому складі: дир. Іван Поритко — голова, Іван Данківський і Степан Конрад — містоголови, Володимир Рудавський — секретар, Юрій Аннюк — скарбник, д-р Петро Федорів — суспільна опіка, Володимир Мацьків — пресовий референт, Микола Бута — господар, Степан Шеремета, Матвій Суржко і Марія Величко — вільні члени. Контрольна комісія: Микола Прасіцький, Іван Шаран і Ілля Журжа. Товариський суд: Володимир Луцишин, Зенон Коханівський і Григорій Лучанко. Прапороносці: Іван Левицький, Іван Пришляк і Олександер Кавшан. Цю пропозицію прийнято без змін.

На закінчення Зборів голова зазначив, що в найближчому часі приготується плян праці на майбутнє і при найближчій нагоді подасть його до відома членів.

Відспіванням національного гимну закінчено Збори.

**В. М.**

### ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 6-77

| Відд. | Прізвище, ім'я | Сума | Відд. | Прізвище, ім'я | Сума |
|---|---|---|---|---|---|
| 183 | Казієвич Леон | $3.00 | 355 | Штогрин І. | 1.50 |
| 183 | Котик В. | 2.25 | 355 | Башта А. | 1.50 |
| 183 | Казієвич В. Л. | 1.50 | 355 | Кобзей З. І. | 1.00 |
| 183 | Казієвич І. І. | 1.50 | 355 | Гасяк С. | 5.00 |
| 183 | Залуга П. | 2.75 | 355 | Казім Дж. | 3.00 |
| 292 | Липецький Л. | 5.45 | 395 | Рудавський Р. | 1.50 |
| 292 | Липецький Н. | 1.50 | 395 | Рудавський Р. | 2.40 |
| 292 | Стричар В. | 8.40 | 395 | Рудавський А. | 2.40 |
| 292 | Федак Е. | 1.50 | 397 | Лос В. | 4.40 |
| 292 | Тимочко Т. | 2.70 | 397 | Тимчишин В. | 4.40 |
| 292 | Стричар М. | 5.30 | 397 | Омелян С. | 5.50 |
| 292 | Терлецький М. | 6.30 | 397 | Вакуловська Г. | 4.05 |
| 292 | Пакула Л. М. | 5.80 | 397 | Цісик М. | 5.80 |
| 292 | Пакула Б. І. | 5.80 | 397 | Марич О. | 8.10 |
| 292 | Федик П. | 3.00 | 435 | Починок П. | 1.50 |
| 292 | Рудницький А. | 4.35 | 450 | Кекіш Р. Д. | 4.00 |
| 292 | Терлецький М. | 1.50 | 450 | Кекіш У. М. | 4.00 |
| 292 | Бойко Р. | 1.50 | 457 | Терещенк А. | 4.70 |
| 292 | Тимочко І. | 1.50 | 472 | Ґула П. | 4.80 |
| 292 | Будзяк Р. | 4.70 | 472 | Ґула А. | 4.80 |
| 292 | Будзяк Е. | 4.80 | 472 | Боднарук І. | 3.90 |
| 292 | Сандрик С. | 3.00 | 472 | Бочонко Н. | 2.25 |
| 292 | Бойко Е. | 32.88 | 472 | Бочонко В. мол. | 2.25 |
| 292 | Озарків Г. | 5.50 | | Осадца-Яната Н. | 2.00 |
| 292 | Пакула С. Н. | 3.20 | 14 | Школяр Т. | 3.70 |
| 292 | Пакула Р. Т. | 3.20 | 118 | Сточанин І. | 2.00 |
| 292 | Пакула С. Н. | 3.30 | 364 | Фаріян З. | 5.00 |
| 292 | Пакула Р. Т. | 3.30 | 170 | Каблан К. | 5.00 |
| 292 | Терлецький Р. | 5.10 | 221 | Німилович Д. | 7.20 |
| 292 | Липецький Н. | 1.50 | 170 | Н. Н. | 10.00 |
| 293 | Стрепка І. | 1.50 | 370 | Ґіна Б. | 10.00 |
| 293 | Федишин О. | 1.50 | 16 | Гудак П. | 10.00 |
| 293 | Ласієвич Д. | 1.50 | 416 | Паламар А. | 5.50 |
| 293 | Заверюха М. | 3.30 | 416 | Паламар А. | 5.50 |
| 293 | Рікет М. | 3.00 | 434 | Кобринська А. | 3.60 |
| 293 | Когулка Петро | 10.00 | 434 | Кобринська С. | 6.00 |
| 293 | Федишин І. П. | 5.40 | 440 | Королюк М. | 5.00 |
| 293 | Чучман М. | 1.50 | 440 | Шумський М. | 6.30 |
| 293 | Савущак Г. | 4.85 | 460 | Ковальчук Р. | 6.00 |
| 293 | Демедчук І. | 1.50 | 460 | Ковальчук М. | 6.00 |
| 293 | Чепига Е. | 3.30 | 474 | Заяць О. | 5.00 |
| 301 | Крол Р. | 4.00 | 474 | Заяць О. | 10.40 |
| 301 | Крол І. | 4.00 | 474 | Заяць Р. | 5.00 |
| 307 | Чопек А. | 10.20 | 408 | Переклітка Б. | 4.50 |
| 320 | Пересада В. | 1.50 | 408 | Грицишин М. | 11.00 |
| 320 | Поперечний С. | 3.00 | 408 | Лопата П. | 5.00 |
| 320 | Малко І. | 1.50 | 408 | Курман І. | 2.00 |

Сума проголошених чеків .................. $ 422.08
Раніше проголошених .................. 49,367.38

Разом: .................. 49,789.46

***

*БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!*

***

**ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС**

**НЕДІЛЯ, 26-го БЕРЕЗНЯ 1978 р.**

**РОЧЕСТЕР, Н. Й.** Річні загальні збори Б-ва ім. Юрія Переможця 285-ий Відд., зараз по закінченні Святої Літургії, в парафіяльній залі, 3176 St. Paul Blvd. На порядку: вибір Управи і К. Комісії на 1978 р. — О. Скібіцький, секр.









**ТАРЗАН, Ч. 7920. Знову літак!**




Військовий джетовий літак плавно посувається по скритому в джунглях летовищі...

...Тоді швидко підіймається — і готується ,,прочищувати'' небесні простори...

А внизу в тінях ждуть... Щасливого полювання, приятелю!